

ბიზნეს-ინჟინერინგი ფილოლოგიაში

სასვენი ნიშნების მრავალჯერადი გამოყენება და გამეორება

ეკა რუსიშვილი,

სტუ-ს ასისტენტ პროფესორი

რეზიუმე

ელექტრონული დისკურსი წარმოადგენს დიალოგურ ტექსტს, რომლის კომუნიკაციური ერთეული რეპლიკით არის წარმოდგენილი. სასვენი ნიშნები კარგავს წერით მეტყველებაში მათთვის დამახასიათებელ სინტაქსურ ფუნქციებს, რომელიც მდგომარეობს კომუნიკაციური ტიპის გამონათქვამის ფრაზათაშორისი საზღვრებისა და რეპლიკების ფრაზისშიდა სეგმენტაციის მარკირებაში.

სასვენი ნიშნების მხრიდან ამ სინტაქსური ფუნქციების დაკარგვა იწვევს ექსპრესიული ფუნქციის გაძლიერებას, რომლის რეალიზაცია მიიღწევა მათი მრავალჯერადი გამოყენების შედეგად.

Summary

Electronic discourse is a dialogue text that is represented by a communicative unit replica. Passing signs are lost in their interpretive syntax functions, which can be used to mark the sequence of communications type expressions in the interval boundaries and replicas.

The loss of these syntactic functions on the side of the excellence leads to the strengthening of the expressive function, which is achieved through their repeated repetitions.

სასვენი ნიშნები წერით მეტყველებაში ასრულებს შემდეგ ფუნქციებს:

1) ფრაზათაშორისი საზღვრების მარკირებას (მთავრულ ასოსთან ურთიერთქმედებით);

2) კომუნიკაციური ტიპის გამონათქვამის მარკირებას;

3) ფრაზისშიდა სეგმენტაციის განხორციელებას.

სასვენი ნიშნების ყველა ზემოთ ჩამოთვლილი ფუნქცია დეტერმინირდება სინტაქსით და ხელს უწყობს წერილობითი ტექსტის მხედველობითი აღქმის ოპტიმიზაციას. ჩატებში, სასვენი ნიშნების ზემოთ ჩამოთვლილი ფუნქციების შესასრულებლად, გამოიყენება სხვა საშუალებები.

1. ფრაზათაშორისი საზღვრების მარკირება.

რეპლიკის დასაწყისის მარკერად გამოიყენება ადრესანტის ფსევდონიმი. კონკრეტული ჩატის ინტერფეისის შესაბამისად მას შეიძლება მოსდევდეს ადრესატის ფსევდონიმი და რეპლიკის დაწერის

დრო. გარდა ამისა, ყოველი რეპლიკა იწყება ახალი სტრიქონიდან და გააჩნია თავისი შრიფტი და ფერი, რომელიც ირჩევა მომხმარებლის მიერ ჩატში შესვლისას.

ამრიგად, ყველა ჩატისათვის საერთოა გამონათქვამის დაწყება/დამთავრების მარკერის სახით: ა) შეტყობინების ავტორის ფსევდონიმი; ბ) ფერისა და შრიფტის პერსონალური კომბინაციის; გ) ახალი სტრიქონიდან რეპლიკის დაწყების გამოყენება.

უნდა აღინიშნოს, რომ, როგორც უკვე ითქვა, ახალი რეპლიკის დაწყების მარკირება ავტორის ფსევდონიმით, შრიფტისა და ფერის კომბინაციითა და ახალი სტრიქონით ავტომატურად ხორციელდება. პირველი ორი პარამეტრი იქმნება კომუნიკანტის მიერ ჩატში შესვლისთანავე, უკანასკნელს კი განსაზღვრავს ჩატის ინტერფეისი.

ამრიგად, მთავრული ასოს და სასვენი ნიშნის გამოყენების აუცილებლობა რეპლიკის დაწყება/დამთავრების მარკირებისათვის საჭირო აღარ არის საჭირო.

2. გამონათქვამის კომუნიკაციური ტიპი

სასვენი ნიშნების გამოყენებლობა გამონათქვამის კომუნიკაციური ტიპის გამოხატვისას (? ! ?! .) მჭიდროდაა დაკავშირებული, ერთის მხრივ, ჩატების დოკუმენტურ ფორმატთან, მეორე მხრივ კი ელექტრონული დისკურსის კითხვა-პასუხის სტრუქტურასთან. შაკვლევ კორპუსის ანალიზმა გვიჩვენა, რომ კითხვითი ინტენციის გამოსახატად მომხმარებლისთვის საკმარისი შეიძლება იყოს დიალოგიური კონტექსტი, რომელშიც რეპლიკაა გამოყენებული, კითხვითი ნაცვალსახელი ინვერსიასთან ერთობლიობაში ან ინვერსია.

- where are u from (Where are you from?)
- how is everyone tonite (How is everyone tonight?)
- hey bc hows you going? (Hey, how are you going?)
- are u a writer (Are you a writer?)
- r u at work (Are you at work?)

ფრაზის შიდა სეგმენტაცია.

შეგახსენებთ, რომ ელექტრონული დისკურსის ანალიზისას გამოყოფილ იქნა რეპლიკების ორი ტიპი: ინტერაქციული და რეფლექსური. რეპლიკირებაში დინამიურად მონაწილე ინტერაქციულ რეპლიკებში ფრაზისშიდა სეგმენტაცია, უმეტესად არ ხდება, რადგან ეს, როგორც წესი, წარმოდგენილი არის მოკლე შაბლონური პასუხები, კითხვები, ფატიკური ელემენტები და ა.შ.

- same to u (The same to you)

რეფლექსური რეპლიკებისათვის, დამახასიათებელია სინტაქსური აგებულება. საინფორმაციო ბიტებს შორის საზღვრებში შეინიშნება სინტაქსური კავშირების შესუსტება და, რიგ შემთხვევებში განყვეტაც კი, ამიტომაც, სასვენი ნიშნების მეშვეობით ამ წერტილების დამატებითი მარკირების აუცილებლობა აღარ არის. მომხმარებლები, როგორც წესი, არ იყენებენ მძიმეებს ისეთი რეფლექსური ტიპის რეპლიკების ფრაზისშიდა სეგმენტაციისათვის, როგორიცაა მაგალითად:

- nope # see dogs # go the other way # im a coward (No, I see dogs -I go the other way. I'm a coward)
- screen freezes # i get booted # no # i stick with 1066! ! (The screen freezes, I get booted. No, I stick with I066!!)

სასვენი ნიშნები ფართოდაა წარმოდგენილი ინგლისურენოვან ჩატებში. შეინიშნება მათი მრავალჯერადი გამეორება. ეს ხერხი გამოიყენება ექსპრესიულობის გამოსახატად.

სასვენი ნიშნების მრავალჯერადი გამეორება აიხსნება, სავარაუდოდ, ზეპირმეტყველების თანმხლები პროსოდიული და პარალინგვისტური საშუალებების არარსებობის კომპენსირებისადმი მომხმარებელთა სწრაფვით. ხელმისაწვდომი გრაფიკული საშუალებებით მომხმარებლები გამოხატავენ იმას, რაც პირისპირ კონტაქტისას გამოისახება ფონეტიკური საშუალებებით, ასევე მიმიკითა და ქესტებით.

- Who R u going to chat to another day Rayn ??? ME ?? (Who are you going to chat to another day, Rayn? Me?)
- oh gosh bonney!!!! (oh gosh , bonney!)
- I'll remember that sooz(I'll remember that, sooz...)

ცნობილია, რომ ძახილის ნიშანი გამოიყენება გამონათქვამისთვის ემოციური ელფერის მისაცემად, თუმცა ძახილის ნიშანი უშუალოდ არ გვეუბნება იმას, თუ რომელ ემოციას (გაკვირვებას, აღფრთოვანებას, გაოცებას, შიშს, აღშფოთებას და ა.შ.) ის შეესაბამება, ნიშნის ბევრჯერ გამეორება (დუბლირება), ჩვენი აზრით, მიუთითებს ამა თუ იმ ემოციის ინტენსიურობაზე. ემოციურობის გადმოცემა შესაძლებელია სიტყვებისაგან იზოლირებული ძახილის ნიშნებითაც.

- ohhh i like that !!!!!!!!!
- Pussy:!!!!!!!!!!!!!!

ჩატებში სასვენი ნიშნების გამოყენება ნორმირებული არ არის და ნაკარნახევია პუნქტუაციის ან ინტონაციური ან აზრობრივი პრინციპით. ამის გარდა ძალზე მნიშვნელოვანია გარკვეული სასვენი ნიშნების გამოყენება რეპლიკებისთვის ემოციური ელფერის მისაცემად. ჩვენი ანალიზის თანახმად ჩატებში ყველაზე ფართოდ გავრცელებულია შემდეგი სასვენი ნიშნები: ძახილის ნიშანი, კითხვის ნიშანი და მრავალწერტილი. ამ სამიდან ჩატებში ყველაზე ხშირად კითხვის ნიშანი გამოიყენება.

სასვენი ნიშნების დუბლირების გარდა, რაც მათ სიჭარბეს განაპირობებს, ჩატებში ასევე შეიმჩნევა

მათი მინიმალური გამოყენების ტენდენცია, რაც განპირობებულია მომხმარებლის ძალისხმევის ეკონომიის პრინციპით და სისწრაფის ფაქტორის მნიშვნელობით, ანუ სიტყვების აკრეფის სწრაფი ტემპით.

უნდა აღინიშნოს, რომ სასვენი ნიშნების რაოდენობის გაზრდას რეპლიკის ბოლოში მნიშვნელოვანწილად ხელს უწყობს ისიც, რომ იგი არ მოითხოვს მომხმარებლისგან განსაკუთრებულ ძალისხმევას და მიიღწევა შესაბამის კლავიშზე ჩვეულებრივზე უფრო ხანგრძლივი დაჭერით.